

1999

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION**Paper 1***Time : 3 Hours]**[Maximum Marks : 300***INSTRUCTIONS**

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

*Candidates should attempt questions 1 and 5 which are compulsory, and any **three** of the remaining questions, selecting at least **one** question from each Section.*

All questions carry equal marks.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

[Turn over

SECTION A

1. Write short notes on any *three* of the following in about 200 words each :
  - (a) Concept, scope and importance of Rural Sociology.
  - (b) Salient features of rural and urban communities.
  - (c) Community Development Programme.
  - (d) Problems and prospects of rural industries.
2. Examine the causes for low level of rural income. What are your suggestions to improve the situation ?
3. Define 'Integrated Rural Development Programme' and bring out the scope and objectives of Rural Development.
4. Bring out the special problems of small and marginal farmers and suggest steps to improve their lot.

ವಿಭಾಗ A

1. ಈ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರರ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 200 ಪದಗಳವರೆಗೆ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :
  - (ಎ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.
  - (ಬಿ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಮತ್ತು ನಗರ ಸಮುದಾಯಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು.
  - (ಸಿ) ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.
  - (ಡಿ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು.
2. ಗ್ರಾಮೀಣ ವರಮಾನ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ. ಈ ಪರಿಷ್ಕೃತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳೇನು ?
3. 'ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ' ಕುರಿತು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
4. ಸಣ್ಣ ಮತ್ತು ಅತಿಸಣ್ಣ ರೈತರು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿ.

SECTION B

5. Write short notes on any *three* of the following in about 200 words each :
- (a) National Rural Employment Programme
  - (b) Rural Indebtedness
  - (c) Social Forestry
  - (d) Poverty in India
6. Discuss critically the impact of GATT on Indian agriculture.
7. Examine the problems of rural unemployment and suggest measures to solve them.
8. Bring out the need for and importance of decentralised planning for rural development in India.

ವಿಭಾಗ B

5. ಈ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದಾರೂ ಮೂರರ ಬಗ್ಗೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 200 ಪದಗಳವರೆಗೆ, ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :
- (ಎ) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ
  - (ಬಿ) ಗ್ರಾಮೀಣ ಋಣಭಾರಗಳು
  - (ಸಿ) ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯ ಯೋಜನೆ
  - (ಡಿ) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬಡತನ
6. ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿಯ ಮೇಲೆ 'ಗ್ಯಾಟ್'ನ ಪರಿಣಾಮ ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
7. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ.
8. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಿ.

